

Skifte, knase, avl

Skifte over til rå fodring

Fodring med rå kødfulde ben udretter mirakler for hundens sundhed. Men at komme i gang, at overvinde din frygt, kan være lidt foruroligende. Vi har alle hørt skrækhistorier om hunde, der er blevet kvalt i ben, dyrlægeregningen når mavesækken er perforeret og de væmmelige bakterier der siges at ligge på lur i enhver mundfuld af rå foder. Vi ønsker ikke at gøre vore kæledyr den mindste smule fortræd. Desuden vil vi gerne bevare vores selvopfattelse. Vi ønsker ikke at fremstå hensynsløse, når vi trodser sædvanen og åbner for latterliggørelse af os selv.

Tag det roligt, tør sveden af panden og dine håndflader. At skifte dit kæledyrs foder, er det vigtigste du kan gøre for at skabe sundhed, vitalitet og længere levetid. Heldigvis er de fleste hunde i kontakt med deres indre ulv og griber, den første saftige knogle du tilbyder. På den anden side, vil der være nogle hunde, der er så afhængige af kommercielle produkter at det tager lidt tid at overbevise dem.

Lad os antage at din hund er relativt ung, ikke har større/smertefulde problemer med tænder og tandkød (se kapitel 7) og hidtil er blevet fodret med et kommercielt foder eller hjemmelavet foder. Det første spørgsmål vil da være: Skal du introducere forandringerne gradvist eller skal du skifte over direkte?

Jeg anbefaler, hvis det er muligt, at du laver et komplet skift uden overgang. Stop ganske enkelt med det gamle foder og start med det nye. I første omgang er det bedst at vælge og holde sig til én fodertype indtil skiftet er vellykket gennemført. Hele kyllinger eller hele kyllingeskrog er et godt indledende måltid for alle størrelser af hunde. Smid ganske enkelt foderet på jorden og se på at din hund snuser, slikker og til slut indtager stykket. Du vil måske have lyst til at være i nærheden under de første fodringer. Prøv at være i nærheden på afstand og undgå at mase dit kæledyr.

Efter ca. en uge, hvor du har fodret med kylling eller andet du har valgt og forudsat at der ikke optræder fordøjelsesforstyrrelser, kan du introducere flere forskellige slags store rå kødfulde ben og dyrekroppe. Brug ca. en uge på at introducere hvert nyt produkt, før du introducerer det næste.

Hvad hvis din hund er blevet afhængig af junkfood og du er blevet tilvænnet at fodre med denne afhængighed? Ofte vil 24 timers faste gøre en stor forskel. Lad dig ikke friste til at give lidt tørfoder eller en skefuld dåsefoder. Fjern ganske enkelt alt foder i 24 timer. Næste dag, vil din lidt forvirrede og mere sultne hund være mere villig til at udforske det underlige nye tilbud. Hvis denne strategi fejler, har vi brug for at tænke os om en gang mere.

Skift for kræsne hunde

For nogle mennesker vil duften, ja selv bare tanken om bestemte fødevarer, få maven til at vende sig. Foderaversion ses også hos hunde. Hvis en hund fx er blevet stukket

af en bi mens hun eller han spiser hele kyllinger eller lider af mavesmerter i forbindelse med et måltid kylling, så kan aversion mod kylling opstå. Overordnet set er det dog ikke den dårlige erfaring, men manglende erfaring, der får hunden til at afvise nye smagsoplevelser og strukturer.

At skifte foder hos en kræsen hund, stiller lidt krav til opfindsomhed og til kombination af forskellige metoder. Ligesom ulve, håndterer hunde sult overraskende godt. Det er ikke uvenligt at gøre sult til dit primære redskab. Fede hunde kan fastes i en længere periode uden negative virkninger – selv i flere uger.¹ Slanke hunde kan også gå uden foder i længere perioder. Men to til tre dage uden mad fungerer sædvanligvis fint. Hvis kyllingskroget ikke er spist inden for en time, lægger du det simpelt hen tilbage i køleskabet indtil næste dag. På tredjedagen vil din sultne hund følge din mindste bevægelse – og være villig til at deltage i eksperimentet.

Kommer din hund, når du rasler med tørfoderet? Kan din hund lide at gribe lækre guffer eller apportere en bold? En smule drilleri og bedrageri, målet helliger midlet, kan gøre udslaget. Du kan rasle med madskålen, men smid i stedet for små stykker kød. Du kan prøve at blande udskåret kylling med madrester og gradvist over få dage øge andelen af kylling og derefter erstatte med større stykker kylling med ben. Du kan prøve at smøre dåsemad eller knust tørfoder ovenpå de rå kødfulde ben.

Har du en lille hund, som du fodrer med tilberedt menneskemad? Nogle små hunde kan have brug for at få deres kylling *let* grillet. Efter en introduktionsperiode, griller du kødet mindre og mindre indtil det punkt, hvor det er fuldstændigt råt. Ligeså snart din hund finder ud af at råt kød smager godt, vil han eller hun hurtigt med glæde flå kød og knuse ben. Ihærdighed betaler sig. Giv ikke op over for små hunde. Råt foder er livsvigtigt for dem. De behøver mere tandrensning, ikke mindre.

Så snart en hund nyder smagen af rå kylling, vil fodring med andre rå kødfulde ben og indmad normalt være ligetil. Men, hvis et nyt produkt skaber aversion, vil det være en god ide at prøve at faste hunden en til to dage. Jeg ønsker dig held og lykke og nævner et par undtagelser – rå fodring er ikke en mekanisk proces, vi har brug for at være i kontakt med realiteterne i naturen. Der er hunde der hellere vil sulte end at spise noget, der ellers er fuldstændigt naturligt foder.

Nogle hunde nyder fisk og andre hunde nægter at spise fisk, uanset hvor hårdt du forsøger. Mine egne hunde spiser kyllingskrog med velbehag. En dag købte jeg nogle gamle æglæggende høner for at give mine hunde dem varme, med fjer, tarme og det hele. Men til min store skuffelse, greb hundene de nyligt døde høner med en energisk rusken – de sikrede sig at hønerne var døde, men de nægtede pure at spise dem. Jeg prøvede at plukke hønerne; partere dem; Jeg prøvede alt det, som jeg kunne komme i tanke om, men hønsene forblev uspiset. Sådan er livet med en hund.

De resterende høns levede lykkeligt til deres dages ende og lagde som bevis, masser af æg.

Hakket foder, er det nødvendigt?

Ved at flå og rive i foderet holder carnivore tand- og tandkødssygdommene på afstand. Fjern tandrensningsfunktionen og du fjerner en meget stor fordel ved at fodre

råt. Du ville ikke købe fortyndet medicin til oppustede priser til dine børn og ligeså, er det ikke god politik at ”fortynde” de medicinske fordele, der er ved rå fodring.

Men i og med at vi arbejder med komplekse biologiske systemer så er vi en sjælden gang nødt til at modificere reglerne. I kortere perioder kan carnivore sagtens overleve uden ben i foderet. Så hvis et kæledyr er for ungt eller for sygt til at kunne spise hele rå kødfulde ben, så er svaret simpelt – giv hakket kød eller kød skåret i små stykker og indmad. (Men husk kun i en kort periode).

Hvalpe under 3 uger har ikke brug for fast føde og efter 6 ugers alderen har de tænder, der er beregnet til at rive og flå hele stykker kød. I overgangsperioden fra mælk til hele stykker kød, vil primært ulvemoderen gylpe delvist fordøjet maveindhold op til hvalpene. Kun få domesticerede hunde gylper foder op på denne måde. Hvis en hund har rigeligt med mælk og kuldet er lille, er der ikke brug for at supplere yderligere. Men hvis der er tvivl, tilbyd da hakket rå kød sammen med kyllingestykker. Ved 6 ugers alderen udviser de fleste hvalpe præference for foder, der skal rives og flås og derfor bør fodring med hakket kød fjernes.

På længere sigt kan der være brug for at fodre gamle og tandløse kæledyr med hakket kød. Men jeg siger ”kan der være brug for”. Selv tandløse eller næsten tandløse hunde klarer sig ved at bruge gummerne til at bane sig vej gennem kyllingskroget. De drager fordel af den mentale og fysiske motion og styrker deres gummer. Måske i de sidste få uger af livet, har et ældre kæledyr brug for hjælp til at spise. Kød, der er hakket eller skåret i små stykker og indmad fungerer fint. På et så sent stadie af livet og i en kort periode, kan man se lidt mere stort på behovet for ben i foderet.

Så, hvornår har hunde brug for rå kødfulde ben, som er knust? Der er en eneste medicinsk årsag, megaesophagus (udvidet spiserør), som påvirker dyrets evne til at sende foderet videre til maven (og) med det resultat at foderet ophobes i spiserøret.² Derfor skal der gives finthakket foder. En sjælden tilstand hos hunde, pyloric stenosis (indsnævring af maveporten), kan forhindre foderet i at passere fra maven til tyndtarmen.³ En operation kan normalt løse dette problem, men indtil operation er gennemført, vil det være bedst at give hakket kød.

Avl

Lad naturen være vores vejleder. Lad avlssæsonen falde sammen med den tid, hvor der er rigelig adgang til foder. Ja, så simpelt er det. Kødædere, der lever i naturen, vil formere sig på samme tidspunkt, hvor der er det højeste antal af let-at-fange unge byttedyr.

Giv dine avlshunde et foder så tæt som muligt på det, som naturen har haft til hensigt og de vil opnå optimal fertilitet, fostrene vil blive fuldbårne og selve fødselsprocessen, vil blive så ukompliceret som man med rimelighed kan forvente.

Årsagerne til dette er indlysende, når vi stopper op og tænker over det. Sunde hanner, har sund sperm og sunde tæver producerer sunde æg. En sund livmoder giver det bedste miljø for voksende fostre: stærke livmoder- og mavemuskler giver den bedste chance for en problemfri fødsel.

Opdrættere rapporterer om færre kejsersnit hos dyr, der er fodret med rå i modsætning til forarbejdet foder. Nyfødte hvalpe og killinger har en tendens til at være en smule mindre, men mere livlige end de søvnige afkom fra en moder, der er blevet fodret med forarbejdet foder. Hvalpe og killinger der sutter livligt, stimulerer mælkens tilløb og muskelkontraktionerne i livmoderen hvilket igen sikrer moderens velbefindende. Sunde mødre slikker og vasker deres afkom, hvilket forstærker moderbindingen, stimulerer kredsløbet, vejtrækningen og afgivelsen af urin og afføring hos de unge.

Carnivore mødre ”rydder op” efter deres afkom. Jeg var fascineret over at ”rydde op” varer ved i en længere periode, i kuld der fodres med rå. Ingen dårlig lugt og griseri, som er karakteristisk for de kuld, der fodres med forarbejdet foder.

Når hvalpene er 3 uger gamle, vil det være et godt tidspunkt at starte med hele stykker af rå kød. Kyllingskrog udgør et godt første valg forudsat at der er masser af kød på benene. Først vil de unge sutte og så tygge i kødet og når de er ca. 6 uger gamle, vil de med ekspertise knuse benene. Hele kaniner og fisk er andre gode kilder til foder for unge dyr. Vær dog opmærksom på at give hvalpene adgang til flere forskellige slags foder. Ved at introducere rå kødfulde ben og hele dyr tidligt i dit kæledyrs liv sikres at det vokser med en varieret smag.

Kosttilskud

Gravide kvinder vil regelmæssigt få tilskud af jern og folinsyre. Men for drægtige carnivore, er der ikke noget behov for ekstra tilskud. Bare giv dem hele dyr eller rå kødfulde ben og madrester. Rent faktisk kan kosttilskud med vitaminer og mineraler gøre skade.

Til tider kan det ske at forældreløse hvalpe skal fodres med mælk. Det kan være at du er så heldig at have adgang til en amme, som vil tage imod den forældreløse som var det hendes egen. Ellers kan du hos dyrlægen eller i dyrehandelen få gode kunstigt fremstillede mælkeprodukter. Husk blot på at carnivore mødre slikker deres afkom for at stimulere dem til at komme af med urin og afføring direkte på moderens tunge. Det er meget vigtigt at efterligne denne handling, når du har fodret. Men du behøver ikke bruge din tunge! Jeg foreslår at du bruger en fugtig tot vat eller papirhåndklæde.

Som nævnt, kan hvalpe mellem 3 til 6 uger have brug for supplerende fodring med hakket kød eller kød skåret i stykker. Finthakket kød fra kylling, fisk, kanin eller skært oksekød er velegnet. Gennem hele perioden suppleres der med kyllingskrog. Ligeså snart hvalpene er vænnet til at rive og flå, fjernes det hakkede eller ituskårne eller hakkede kød.

Hvalpe i vækst har brug for masser af kalk i deres foder for at sikre en stærk knoglevækst. Indmad og store klumper af rå kød, fx oksekæber, kan gives i moderat mængde, da de kun indeholder lidt kalk. Der er ikke brug for, og det kan endda være skadeligt at give kalk eller vitamintilskud.⁴ Den bedste strategi er at sørge for en naturlig kilde til kalk: hele dyr eller rå kødfulde ben.